

26 LIPCA - 6 SIERPNI

FESTIWAL SZEKSPIROWSKI W GDAŃSKU

Szekspir mroczny i radosny

Dominika Konopielko

W programie Festiwalu Szekspirowskiego znalazły się spektakle z Polski, ale też z Belgii, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii i Francji, m.in. ostatnie przedstawienie legendy teatru, Petera Brooka. Początek 26 lipca.

„Cudowna jest głupota tego świata”. Cytat z „Króla Leara” to motto 27. Festiwalu Szekspirowskiego. Kiedy coraz trudniej jest reagować na zło tego świata, czasem nie pozostaje nic poza śmiechem.

Myśl przewodnią tegorocznej edycji tłumaczy Agata Grenda, dyrektorka Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego: „Pokażemy człowieka w jego zmaganiach z własnymi słabościami, mrokiem i lękiem. Ale też człowieka, który pragnie, walczy, który w swojej naiwności zarówno przegrywa, jak i wygrywa, w tym „cudownie głupim świecie”! Zarówno program główny, jak i wydarzenia towarzyszące obracać się będą wokół ludzkich wyborów, odpowiedzialności i powinności wobec siebie, drugiego człowieka i wobec świata”.

Król Lear powraca

Na otwarciu, 26 lipca w Gdańskim Teatrze Szekspirowskim, wystąpi Andrzej Seweryn. „Lear. Esej aktorski Andrzeja Seweryna” w reżyserii Janusza Opryńskiego – spektakl z Teatru Starego w Lublinie – historię szekspirowskiego króla wpadającego w obłęd opowiada od końca. Zobaczymy więc Leara na łożu śmierci, który wraca do wspomnień i wciąż słyszy głosy córek.

Swoją interpretację „Króla Leara” przedstawi też Tim Crouch. Brytyjski komik w spektaklu „Truth's a Dog Must to Kennel” wcieli się z kolei w postać Błazna i z tej perspektywy spojrzę na dramat Szekspira. Ten stand-up z użyciem zestawu VR został nagrodzony na Festiwalu Fringe w Edynburgu.

Żegnaj Prospero

Będą pożegnania i powroty. Pożegnamy zmarłego w zeszłym roku Petera Brooka, oglądając jego minimalistyczny spektakl „Projekt Burza”. Przedstawienie z Théâtre des Bouffes du Nord w Paryżu to ostatnie dzieło legendarnego twórcy. Przygotował je wspólnie z Marie-Hélène Estienne.

Brook, wielki mag teatru, Prospero reżyserii, o ostatniej sztuce Szekspira mówił: „Burza” to zagadka. To baśń, w której niczego nie można brać dosłownie, bo jeśli pozostaniemy na powierzchni sztuki, to umknie nam jej walor wewnętrzny.

Wielkim powrotem będzie natomiast występ flamandzkiego kolektywu Needcompany. „Bil-

► „Sen nocy letniej” z Teatru Współczesnego w Szczecinie
FOT. PIOTR NYKOWSKI / FESTIWAL SZEKSPIROWSKI

► „Billy's Joy”, Needcompany z Belgii
FOT. VIBE STALPAERT / FESTIWAL SZEKSPIROWSKI

▼ „Lear. Esej aktorski Andrzeja Seweryna” z Teatru Starego w Lublinie
FOT. DOROTA AWIORKO / FESTIWAL SZEKSPIROWSKI

ly's Joy”, który powstał w koprodukcji z Gdańskim Teatrem Szekspirowskim, to druga część dyptyku o twórczości stratfordczyka. Wcześniej, „Billy's Violence”, pokazywane było na festiwalu w 2021 roku i zostało przyjęte tak entuzjastycznie, że twórcy zdecydowali się na kontynuację. Wtedy, sięgając po dramaty Szekspira, skoncentrowali się na ich przemocowym aspekcie, którego ofiarami były kobiety: Ofelia, Kordelia czy Desdemona. Tym razem grupa zajęła się analizą szekspirowskich komedii i szuka w nich współczesnego pojęcia radości.

Sny w głębi lasu

W programie trzy – bardzo różne – interpretacje „Snu nocy letniej”. Kijowski Narodowy Teatr Akademicki Molodyj odnajduje w szekspirowskim dramacie analogie do Nocy Kupały i tworzy przedstawienie o ukraińskiej kulturze ludowej. Jak zapowiadają organizatorzy: „Jest to manifest niezależności ukraińskiej kultury, ale i pełnoprawnej przynależności do kultury europejskiej”.

Justyna Sobczyk i Jakub Skrzywanek w „Śnie nocy letniej” z Teatru Współczesnego w Szczecinie skupili się natomiast na wątkach pożądania i miłości. Wraz z aktorami Teatru 21 zadają pytania o to, gdzie osoby, którym odmawiane jest prawo do miłości i seksualności, mogą jej doświadczać.

Z kolei Wrocławski Teatr Lalek pokaże tę samą komedię Szekspira w wersji nieco lżejszej i familijnej. Twórcy zapowiadają, że „przedstawienie ma być świętem teatru, radosnym wydarzeniem niosącym widzom nadzieję”.

Walcząc o tron...

Nie zabraknie reinterpretacji „Hamleta” i „Makbeta”. Historię księcia duńskiego aktorzy z Sewilli opowiedzą językiem flamenco. Choreograf Jesús Herrera do współpracy przy spektaklu „Hamlet. The dance of the melancholic” zaprosił Akademicki Chór Uniwersytetu Gdańskiego.

Ciekawie zapowiada się też „Makbeth ŁK'a, szepty i podszepty”, czyli „Makbet” w 15-minutowej operze syntetycznej Łodzi Ka-

liskiej z gościnnym występem znanego muzyka Michała Urbaniaka.

Teatr Flabbergast z Wielkiej Brytanii skupi się na Lady Makbet i roli płci w dramacie. „Tragedia Makbeta” w reżyserii Henry'ego Maynarda „łączy rygorystyczne i pełne szacunku podejście do tekstu i narracji z pełną magii interpretacją krwawej tragedii Szekspira”.

Festiwal zakończy przedstawienie z francuskiego Théâtre des Bouffes du Nord – „Szekspir i Bach” – reklamowane jako „medytacyjna ucztę literacką” – z udziałem znanej brytyjskiej aktorki Charlotte Rampling.

... i o Złotego Yoricka

Festiwal Szekspirowski ma trzy konkursy. W SzekspirOFF biorą udział niezależne produkcje inspirowane twórczością Szekspira. Drugi konkurs, w którym można wygrać Nowego Yoricka, adresowany jest do młodego pokolenia – osób, które dopiero zaczynają swoją teatralną drogę.

Natomiast w Konkursie o Złotego Yoricka (dla najlepszej pol-

skiej inscenizacji szekspirowskiej) weźmie w tym roku udział pięć przedstawień – wybranych przez selektonera festiwalu, krytyka Łukasza Drewniaka. Oprócz wymienionych już dwóch „Snu nocy letniej” znalazły się tu dwie reinterpretacje „Romea i Julii” – w wykonaniu krakowskiego Teatru im. J. Słowackiego i Teatru Razem („Podchodzisz moją samotność”), oraz „How Beateous Mankind is!” – ubiegłoroczny zwycięzca w konkursie SzekspirOFF – taneczny pojedynek między Kalibanem i Arielem.

Spektakle oceniać będzie jury: dramaturżka Eleanor Skimin, redaktor naczelny pisma „Teatr” Jacek Kopciński oraz badaczka i krytyczka teatru Aneta Manczewicz. ●

→ 27. Międzynarodowy Festiwal Szekspirowski, 26 lipca – 6 sierpnia w Gdańsku, na scenach m.in. Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego, Teatru Wybrzeże i Opery Bałtyckiej. Festiwal organizowany jest przez Gdański Teatr Szekspirowski i Fundację Theatrum Gedanense. Program i bilety: www.festiwalshzekspirowski.pl.